

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Közgazdasági- és Szépirodalmi hetilap.

Előfizetési ár:

Egész évre K. 5.—
Fél évre „ 2:50
Negyed évre „ 1:25

Egyes példány 10 filléért kapható:
Schulez Ignác laptulajdonosnál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hova
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:
Léva, Kazinczy-utca 2. sz.

Nyilttéri közlemények soronként 20 fillér.
Hirdetések egyezség szerint.
Megjelenik minden szombaton.

5091/1909 szám.

Hirdetmény!

Léva r. t. város képviselő estülete f. évi augusztus hó 31-én tartott rendkívüli közgyűlésében 5091/1909 sz. véghatározatával Dékay László és neje Dubniczky Ilona lévai lakosokkal megkötött azon adásvételi szerződést, mely szerint ezek Léva r. t. város közönségétől Kálnai-utcában — beltekük előtt elvonuló közteréből 44 1/2 négyszöglet 434 koronáért megvettek — elfogadta és jóváhagyta, mely véghatározatot ezennel közhírré teszem, s Léva város polgárait értesitem, hogy ezen határozat ellen 15 nap alatt a városi iktató hivatalban bárki felebbezést nyújthat be.

Kelt Léván, 1909. évi aug. hó 31-én.

Bódogh Lajos
polgármester.

5092/1909 szám.

Hirdetmény!

Léva r. t. város képviselőtestülete f. évi augusztus hó 31-én tartott rendkívüli közgyűlésében 5092/1900 sz. véghatározatával Vida Jónás és neje Nagy Eszter lévai lakosokkal megkötött azon adásvételi szerződést, — mely szerint ezek Léva város közönségétől Kálnai-utcában beltekük előtt elvonuló közteréből 46 négyszöglet 500 korona 34 fillér vételárért megvettek, — elfogadta és jóváhagyta; mely véghatározatot ezennel közhírré teszem s Léva város polgárait értesitem, hogy ezen határozat ellen 15 nap alatt a városi iktató hivatalban bárki felebbezést nyújthat be.

Kelt Léván, 1909. évi aug. hó 31-én.

Bódogh Lajos
polgármester.

Az egyhuzamban való tanításról.

A „Bars“ vas. napi vezérczikke méltó feltűnést kelthetett minden gondolkodó olvasójánál, és pedig nem annyira az abban vitatott igazságok miatt, mint inkább: hogy az ilyen üdvös ujjítások fölött egyáltalában vitakozni kell!

A cikk írója, tudós Pózna József tanár ur hivatott tollá bevilágít a kérdés minden részleteibe, és így tulajdonképpen nem is kellene e tárgyra visszatérnünk, ha egész cikkéből, sajna, ki nem tűnne az: hogy a szandékolt ujjításnak máris van ellenzéke!

A magunk részéről, — kik a gimnáziumi ifjuság összességét, az érdekelt szülők (mindegyikülés nélkül mondhatjuk!) 90 %-át képviseljük, — ezen ellenzékkel kívánunk foglalkozni, s ámbár annak érveléseit még nem ismerjük, mert nyilvánosan még szintem vallott, azon rejtett ellenvetésekre fogunk reflectálni, melyek Pózna tanár ur cikkéből kiviláglanak!

Kezdjük mindjárt azon váddal, mely ellen Pózna tanár ur ismert szerénységében-igazán nagyon gyengén védekezik, hogy t. i. az egyhuzamban való tanítást maguk a profeszorok is szeretnék behozni, „saját kényelmük szempontjából“!

Hát édes Istenem! — Ki csodálkozik azon? Ki irigyli azt tőlük? — Nagyon természetes, hogyha egyébként egy ujjítás megfelel minden várakozásnak, hogy akkor a tanár magára is gondolhat, sőt hivatása teljesítése érdekében iparkodik azt mennél kellemesebbé tenni, hogy ő is pihenessen, ő is készülhessen másnapra, ő is emészthessen nyugodtan, vagy csak a tanuló ifjura vonatkozna mindaz, a mit a „Bars“ vezérczikke mond?

Utóvégre: realiztikus értelemben mégis csak a hasnál kezdődik minden, és ha nem emésztiünk rendszeren, akkor szellemileg sem érünk semmit, sőt az akaratumk is csütörtököt mond!

Igenis, legyenek szabadok a délutánok a tanárok miatt is!

Hogy nagyon későre esik a délebed ideje? — Hát bizony valamivel későbbben forgatja majd a kanalat villát az éhes had, de mit tesz az? — Tovább megyünk Pózna tanár urnál, és egy háromnegyed órára tesszük a késedelmet, mert jelenleg sem igen kezdhetted edédjét a nebuló félegy előtt, míg most, ha hazajön háromnegyed kettőkor leteszi a kanalat, kéjes gyönyörrel fogja azt tenni!

A szülőket pedig ez a félóra vagy háromnegyed óra késés nem igen áteralhatja, mert a napszámos vagy mesterember osztálynál az amugy is mindegy, a hivatalnok osztálynál tudnunkal ugy is csak félháromkor kezdődik a hivatal, és a felső tizezer-éknéi (kérem: van Léván?!) eddig is 1 órakor ebédeltek, ugy hogy a tanuló ifjoncz rendszeren elesett a neki legkedvencebb tált ételtől: a tésztától, mert félkettőkor szaladnia kellett az iskolába!

A diák gyomrárt pedig egy tíz órakor elfogyasztott zsemle teljesen kielégíti, pláne ha hozzá járul a más iskolákban is szokásos egynegyed órai szünet!

Hát tisztelt ellenzék: igazán nem tudjuk mi kifogásod lehetne még az egyhuzamban való tanítás ellen?

A civilizált országokban már régen behozták, nálunk Magyarországon is tulnyomó részt délelőtt tanitanak csak, — miért ne lehetne Léván is egy lépést előre tenni?

Vagy talán: mert Léván az a divat, hogyha az egyik valamit állít, akar, cselekszik, akkor a másik, tekintet

Naponta friss TEA-VAJ

KERTÉSZ LAJOS fűszer- és csemege kereskedésében kapható.

nélkül arra: üdvös, hasznos-e a szándék, csak azért ellenzi, mert ez mondta? — És mert nem ő találta fel ezen újítást? — Istenem! — Hagyjunk már egyszer fel ezzel a folytonos czivagással, iparkodjunk leküzdeni indulatainkat, becsüljük a más nézetét is, lássuk be: hogy nem mindig az az üdvös, ami saját tőkfejünkben megfogamzott, szeressük egymást, hiszen csak egy arasz idő választ el a nem léteztől, . . . mert keserítjük el egymásnak ezt a negyedórát?

Ez a város is csak akkor lesz erős, csak akkor fog virulni, ha teljes egyetértésben élünk egymással, ha összetartunk, ha egymást megbecsüljük!

Egy bizonyos Schiller már régen mondta valahol: „wo sich die Völker selbst entwelf'n da kann der Wohlstand nicht gedeich'n!“

Istenem! szabadíts meg a belső elenségtől, külső ugyis van elég! —

Reformer.

Közügyek.

Az orvoskongresszus.

Erről ugyan eleget írt a napi sajtó, de mind amellet nem mulaszthatjuk el, hogy vissza ne tekintsünk, emlékeztünkbe ne idézzük, az ellen agitátorok akna munkáját, melyeknek dacára mégis oly nagyszerű fényes sikerrel zárult be a kongresszus.

E kongresszus munkássága igen becses a szenvedő emberiségre nevezve, amennyiben fényt vetett az orvosi tudományok sok, eddig még meg nem vitathatott, kellőleg meg nem világított kérdéseire.

Becsés volt még azért is, hogy az összeresegelt tudósok, kik a világ majdnem minden táját képviseltek itten, — hazájukba vissza térve hirdetni fogják, ez után a sok szép és jó után melyeket alkalmak volt nálunk láthatni, — hogy Magyarország, egy valódi kultur állam és nem pedig az ellenséges indulat által lefeszített balkáni országocská, hol a népek, a legsötétebb butaságban feledzenek.

A kongresszus résztvevőinek ajkairól elhangzott őszinte szavak méltó örömmel tölthetnek el minden igaz magyart, mert hiszen most nemcsak ami kedves fővárosunknak ezerszer meg ezerszer megcsodált remek szép fekvését dicsérték ki, mely pedig csupán csak a természet véletlenségének következménye, — hanem igaz örömmel töltötték el bennünket azon tudni is, hogy egy aránylag rövid idő kitartó munkáját, tudták méltányolni az idegenek; kultur és egészségügyi intézményeink felélt csak meglehetősenkedő és csodálkozásunknak tudták kifejezést adni.

Láthaták, meggyőződhetek róla, hogy Magyarország nem csak a közéleti harcok hazája, hanem természeténél fogva minden ami jó, és nemes; él és virágzik az ipar úgy mint a kereskedelem, a művészetek épen úgy mint az orvosi tudományok is, melyek felé nem csak a szenvedő, a megmentő szalmazsal után kapkodó emberiség tekint bizalommal, hanem a humanizmusért áldozatokra is kész egészségesekek is.

Méltó örömmel tölt el bennünket az a nagy erkölcsi siker, melynek hazánk most osztályosa lett. Az összegyűlt tudósok most szét viszik a magyar nép tisztelés és becsülését széles e világon, nem feledkezve meg a magyarok évszázadokon át is válto-

zatlanul főnmálló vendégszeretetéről s nem feledkezhetnek meg arról a szivességről, mellyel az ország, a főváros őket fogadta, s az ünnepelésekről, melyeket tisztelük rendezett. Reméljük, hogy hazánkat mindig megártják jó emlékekben. K. C.

Leveles láda.*)

Hang a Mártonffy utcából.

Tekintes szerkesztő úr!

Vagyok bátor felkérni önt, hogy b. lapja legközelebbi számában sziveskednék jelen soraimnak helyt adni.

A söpörös mizériámról már annyit írtak, hogy szinte már túlzottan sok is. Azonban kénytelen vagyok én is a többiek nevében és ismét a rendszertelen söpörös ellen kikelni. Ugyanis a Mártonffy utcában alig látni néha napján egy-egy utcaseprőt. Ha látni is azt, nem a kellő időben Ugyanis az a panaszkunk, hogy miért küldik az utcaseprőket épen hétfőn vagy kedden a Mártonffy utcába és miért nem mindjárt a heti vásár után. Hiszen ebben az utcában, mintegy hat gabonakereskedő lakik, kik a hétvásárokon óriási forgalmat hoznak az utcába, miért is az vásár után oly piszkos, szennyes, hogy méltán megbotránkoztatja a járókelőket. Mért nem söpörnek hát szerdán és szombaton!

Ezt kívántam mondani; mi által maradtam híve.

Egy Mártonffy utcai.

*) E rovatban helyt adunk minden közérdekű panasznak, de a felelősség a beküldőt terheli.

Védjük a kisdedeket.

Kicsi ember vagyok, kinek gyöngye a hangja jól tudom, hogy az én szavam a pusztába kiáltó szava és az élet vásárán dulakodó szédülétes zajban ki is figyelme egy gyöngye láthatatlan jalkáltásra. És, hogy mégis felszólalok, erre humanus érzésem kényszeríti.

Humanizmus?! Szinte kacagok, midőn e szót írom. Ugyan nem számalmas mosolyra — temes-e az a t. boldog, aki a mai anyagi korban még humanizmusról mer említeni tenni? Hiszen lehet, hogy e sorokat a gyenge idegzet szállta beleges érzékenység iradja velem és az a hatalmas, isteni érzés, mely szeretetével keblére öleli a világot, mely-tür szenved, áldoz önzetlenül, az elismerés reménye nélkül: a humanizmus bennem sincs meg! Mindegy.

Vagy talán a remény kecséget, hogy akadhat egy erős embertársam, aki az én gyöngye hangom meghallja és dörög hangon harsogja tovább, míg végre az egyre erősödő hang eljuthat azokhoz is, akiket az isteni Gondviselés oly helyre rendelt, ahonnan minden jól és rosszat várunk egyaránt. Lehet; bár így volna.

A gyermekvédelmet értem. Hej, de csak nagyon olcsó portóka ebben a szép hazában a magyar élet! Talán annyira bőven vagyunk vele, hogy ha tömegesen pusztul is, még mindig rá sem hederítünk: jut is, marad is. Mi másképp gondolkozott a legnagyobb magyar, midőn még az apagyilkos gyermek életének is megközelíteni akart. És mi mégis úgy teszünk, mint a tekező örökös: tekintet nélkül a jövőre, elpocsékoljuk legdrágább kincsünket. Igaz, gavallér nemzet vagyunk így tett a francia is, most vér-könyveket hullat nemzete lassú, de biztos pusztulásán.

Vagy talán úgy teszünk, mint az a fősvény, aki, ha betegség gyötri, inkább elpusztul, mintsem gyógykezelésére egy fillért is költsön. Avagy az egoizmus már annyira rabjává tett bennünket, hogy saját egyéni önző érdekeinket mindenek fölé helyezzük, farkas-módra felfaljuk egymást, vagy ha ezt nem tehetjük,

legalább elmarjuk a közös zsákmánytól, hogy nekünk minél több jusson. Nem kutatom. Én csak innen a porból azt látom, hogy pózolni tudunk: bátor arccal kiállunk a nyilvános fórumon és keseregünk nemzetünk bajain, tízes szónoklattal mutatunk vérző honfi keblünkre, de áldozni a közzéért, habár dűsgazdagok is volnánk, nem igen szoktunk.

„A nemzet reménye,“ „a jövő záloga,“ a gyermekek védelmére sok-sok paragrafusos törvényt hozunk, de ezek a törvények csak arra jök, hogy végrehajtani nem lehet azokat. Az államnak erre nincs pénze. A gazdagok nem adnak, a nép? . . . annak jó, ha kényerre jut. És ha megtörténik, hogy a nehéz munkával elfoglalt szülő kisgyermek a kellő felügyelet hiányában valami szerencsétlenség áldozata lesz, a törvény azt a szerencsétlen szülőt ugyancsak felelősségre vonja. Mert nem elég csapás ám arra a szülőre gyermekének iszonyu halála, meg kell azt még szigorúan büntetni gondatlansága miatt. Hanem azt nem nézi senki, hogy a parasztszülő virradattól sötét estig baromi módon izzad a terhes munkában és arra ugyancsak nincs ideje, hogy kisgyermekét kellően gondozza és felügyeljen rá. Vagyha ezt be is látjuk, ez a törvény előtt legfeljebb „enyhiítő körülmény“ számba jöhet.

Ilyen szerencsétlenség történt ami falunkban is a napokban: egy ártatlan kétes gyermek a vízbe fulladt, és a kellő felügyelet hiányában hány ártatlan lélek pusztult el csak egy nyáron át is! Az a kellő felügyelet hiánya mily mérhetetlen anyagi kár okozója is sokszor. Hiszen a faluhelyen oly gyakori tüzeseteket nagyrészt szintén 2—6 éves gyermekek okozták, hogy gyufához jutva, azzal játszanak. Tudom én azt, hogy államháztartásunk mérlege egy ily újabb több milliós kiadást már a felbúléns veszélye nélkül el nem bírhat és így mindenütt kisdedovót fel nem állíthat. Még iskolánk sincs mindenütt. Azt is tudom, hogy a községek háztartása is igen-igen súlyosan terhelt és egy kisdedovó évi kiadása fedezni az adozók anyagi romlása nélkül képtelen. Hanem azért ez még nem zárja ki azt, hogy az apróságok testi-lelki épségét ne gondoskodjunk úgy, ahova lehet, ahogy az anyagi kö-filmények megengedik. Miért ne lehetne még a legkisebb faluban is a magyar munkaidőben gyermekme-nedéket felállítani? Épületről nem kell gondoskodni, ott az iskola tanterme, örömmel befogadja a kisdedeket. Nem kellene más, csak némi, az apróságok szükségét kielégítő egyszerű berendezés, meg egy hibátlanul magyarul beszélő, de a gyermekek anyanyelvét is értő 14—15 éves erkölcsös parasztleány, akinek felügyelete alatt a legnagyobb munkaidőben (június, július és augusztus hónapokban) megvívhatók volnának a kicsikék hasonló szerencsétlenségtől a pap és tanító ellenőrzése mellett. Ez pedig kerülné legfeljebb évi 100—150 koronába. És még ez a csekély összeg sem terhelne egészben a községet, mert a legszegényebb szülő is szívesen fizetne havi egy koronát egy-egy gyermeke után, biztos lévén arról, hogy baj nem éri gyermekét, ő nyugodtan dolgozhatik és keresheti veritékes munkáival kenyerét. Vad csikó módjára él a falusi gyermek, s ha az iskolába bekerül, valóságos kín és győrelem a gyermekét, rendre, tisztességre és némi illemre szoktatni. Az ily gyermekmenhely, ha csak némileg is de megkönyvitene az iskola nevelő feladatát e tekintetben De az idegenajku falvakban a magyar nyelv terjesztése tekintetében is segítségére volna ez az iskolának: attól a magyar leánykától ha beszélni nem is, de valamit mégis csak tanulnának az apróságok. Sok papírost és tintát fogyasztottak annak idején erről a dolgról különösen a szaklapok és mégis

volt a nagy lelkesedés. De hát mi is csak ami lelkesedésünk valami jó ügy iránt? Csak nem szalmaláng? Hát tulajdonképpen milyen is a mai kor humanizmusa? Talán csak nem állhumanizmus? Én csak egy kicsiség vagyok én tudom, hogy erre nincs jogom felelni.

Kántor István
tanító

Városunk

Érdekes jelenség az nálunk, hogy nemcsak a közönség, a vezetőség, hanem az ide áthelyezett, vagy itt teleleptült idegenek is hihetetlen rövid idő alatt beleesnek ami nagy és szomorú betegségünkbe: a lustaságba. Bármennyire is megfelel az állásának hivatásának, bármilyen túlbuzgó is kötelességei teljesítésében, de mikor a közről a város érdekéről van szó, mesés gyorsasággal vedlik át Pató Pállá. És ez így van általában. Hogy állításommat bebizonyítsam példákat is hozhatok fel Vegyük mindjárt a Sport együletet. Mindenki, ki természetesen gondolkodik, azt gondolhatja és magától értetődőnek találja, hogy ez az egyület melyet pártolni és fejleszteni mindenkinek sajátjában érdeke van. — megalkatása óta meglepően gyorsan fejlődött és városunk fiából óriásokat nevel. És nézzük, hol áll mostan, hány tagja van és ezek közül hányan gyakorolják ott jogukat, mennyire fejlődött? Hát bizony szépen halad, de sajnos visszafelé. Hogy mi ennek az oka? Amit fent állítottam, a lustaság a kényelemszeretet.

Hacsak nem kifogásként hozzák fel, magam is nevelésgesnek találom az alapszabályoknak a tagok felvételére vonatkozó korlátozó pontját, mely szerint állítólag csak kaszinói tag lehet az egyület tagja. De azért ez is csak kifogás marad, mert az együletben nem állja útját oly sportegylet alakításának, melynek tagja minden tisztességes ember lehet és egy kis humorral revánsképpen kiköthetik, hogy kaszinói tagot nem vesznek föl. No de hát nem arról van szó. Ezzel csak rá akarok mutatni, hogy még így fontos egyület alakításánál is, nem a folytonos fejlesztéssel törődtek, nem azon igyekeztek, hogy a sportot a közönséggel megismeressék, hanem itt is a már említett kasztrendszer fenntartása volt csupán az irányadó.

Az alapítók nem mertek vagy nem tudtak ezen kínai fal ledöntéséhez hozzáfogni. Természetes következménye persze az, hogy vérszegényen feng-leng csak is ha a városi tennispálya nem volna, nem hiszem, hogy az egyület létezéséről 98 % tudna.

Ez az állapot jellemzi a többi köröket is. Ha ezen egyesületektől véletlenül megvonnák az italmérséi engedélyt és koresmál illetve kényezési jellegetől minden tekintetben megfosztanák, föltétlenül biznysággal merem állítani, hogy a látogató tagok 1/3 része elmúrná. Nagy szegénységi bizonyítványra ez társadalmunknak, hogy midőn egy pár ideális gondolkozó ember az egy körhöz tartozókat bizonyos társadalmi együttlésre akarja összehozni, módot és alkalmat akar nyújtani, hogy akadálytalanul dolgozhasson a köz javára — és midőn céljukat amennyire-elérni vélték, hát egyszerre csak azt látják az egészről hogy egy privilegizált koresma lyukadt ki.

Ebből látható, hogy társadalmi életünk nincs, Közéletünket a folytonos személyi és hatalmi kérdések felvetése és ezekből keletkező veszekedések fertőzik meg. Bármely fontos tervről is legyen szó, sohasem a terv maga, hanem annak kezdeményezője a fő. Ennek személyét támadják, vagy dicsérik és a

nagy polémiában teljesen elveszik a lényeg a legszebb ideát pedig a feledés örök homálya veszi körül. Senki sem meri újból felébreszteni, hacsak személyét és talán családját herce-hurcának kitenni nem akarja.

Hát ezen az állapotokon feltétlenül segíteni kell. Segíteni kell már csak azért is, hogy városunkat legalább azon a nivón tartsuk, melyen jelenleg van, mert ha ezek az állapotok továbbra is fennmaradnak, nagyon félős, hogy városunk egy megyénkben lévő másik rendezett tanácsú város sorsára fog jutni.

Ezt pedig minden áron el kell kerülnünk. Nemsokára, azt hiszem december hónapban lesz a városi képviselőtestület választás. Fogjanak össze és csupán olyan tagokat válasszanak, kik a város és köz érdekében tudnak és akarnak dolgozni. Mert ha az új képviselőtestület is csak annyit fog dolgozni mint a jelenlegi, akkor jövővelésem, ha lassan is, de biztosan be fog teljesedni.

Gyermekvédelem.

Egy rövid kis hír jelent meg a napilapokban. Hét ember, köztük egy 5 hónapos és egy 12 hónapos gyermek halt meg Pilis-Vörösváron, faszesz mérgezés folytán. Mikor e hírt olvastam megdöbbentem s azon gondolkodtam, ki itt a hibás. A gyáros, ki a csupán nyereségvágyból mások életét teszi kockára, a hatóság, ki a sok előfordult eset dacára nem gyakorol elég ellenőrzést a pálinkagyárakra és engedi a mérég előállítását, vagy azok a szülők, kik még szópós gyermekeiket is pálinkával itatják.

Van, igaz törvényünk, mely a gyermekeket 15 éves korukig nem engedi a koresmába, de melyik törvény az, ami arról is gondoskodik és gondoskodhatnak, hogy a szülők odahaza gyermekeiket ne szoktassák már csecsemőkorukban a pálinka ivásra.

Van Gyermekvédő Ligánk, ki sok száz szegény, nyomorult gyermekeket megment a társadalomnak, de még mennyi a teendő a gyermekvédelem terén. Hányszor olvassuk az újságban, hogy itt vagy amott megégett egy-egy szegény gyermek szülői hanyagsága miatt hány szegény fiatal alig 10-12 éves gyermek válik nyomorékká a nehéz korai gyári munka által, dacára a törvénynek, mely nem engedi meg a 13 éven aluli gyermekeknek a gyárakban való foglalkoztatást. Hiába a törvény csak irott malaszt, a gyárosnak olesó munkaerőre van szüksége, a nyomor nagy és pusztul a sok fiatal élet, mint azt a legutóbbi csepeli katasztrófnánál láttuk, hol a nehéz sebesültek közt több egész fiatal gyermek volt.

De pusztít a baj egyébként is a gyermekek közt. Ki nem látta még nálunk a sok cigarettázó gyermeket? Nagy feladat hárul itt a hatóságra és a társadalomra egyaránt. Ki nem látta azt még, hogy a rendőr az állatot kintöz kocsiat bekiséri, de a cigarettázó gyermekekkel nem törődik senki, pedig a hatóság beavatkozása itt épügy helyén volna.

A gyermekvédelem terén még óriási a hatóság és társadalomra háruló feladat, de kellő körültekintéssel és egy kis jó akaratral sokat lehetne elérni s különösen nálunk, a hol annyi a szegény munkás gyermek, kell a gyermekvédelemre nagy gondot fordítani.

Itt van az új tanév, nagy és szép feladat hárul tantestületünkre, az ő kezükbe van letéve sok száz ártatlan gyermek jövőjének alapvetése, de hogy áldásos feladatukat valóban nemesen és célravezetően teljesíthessék is, ahhoz a szülők és a társadalom váltvetett segítsége szükséges. Az iskola csak ott működhetik áldásosan, hol a kellő társadalmi

támogatásban részesül. Legyenek iskoláink egy szebb, jobb jövőnek alapvetői.

X.

Egy cserép muskátli.

*Kis háznak az ablakában,
Egy cserépben, muskátli van;
Barna kis lány locsolgatja,
Dédjelét, csókolgatja.*

*Nem tudom mi furesa abba'
Ha virágját locsolgatja;
De úgy eltudom én nézni,
Amint virágját béczeke*

*Muskátlinak elhercvelt a szára,
Az a kis lány rosszul gondolt rája.
Sokat nézett valaki szemébe,
Virágja már nem jutott észébe.*

*Barna kis lány jöhetsz már locsolni;
Ablakodon két cserép muskátli,
Együtt locsoljuk meg minden este:
Nem hinném, hogy ne lenne kedvedre.*

K C

Vágy

*Ha esti szellő leng a táj felett
S az éghatárra lüzözönben ég,
Hozzád száll tilkon a röpke képzelt
Halk sóhajom epedő száll feléd:
— Ho esti szellő leng a táj felett.*

*A foggyó nap izzó tüzesokjára
Pír borítja el halvány arcomat.
— Mikor lemegy a nap,
S én félve nézek az ég tüzesodába,
S félve betegem a nyolc siraom
Félve betegem, hisz úgy epett a banat
— Regi szép szerelmem én tándákló Napom —
Utánad ... Utánad ...*

Hirundó

HIREK.

— Személyi hír. A magyar királyi vallás és közoktatási Minisztérium Csincsák Endre helybeli főgimnáziumi helyettes tanárt, rendes tanári minőségben Zentára nevezte ki.

— Jutalmazás. A vallás és közoktatásügyi miniszter Jaross Ferencz lévai rom. kath. és Végli István vámosladányi ref. elemi iskolai tanítóknak, a népnevelés terén szerzett kiváló érdemeik jutalmazásaképpen 200-200 korona fizetés természetével bíró személyes pótlékok engedélyeztet.

— Onyilkosság. Dohány Jónás 24 éves napszamos lévai lakos a folyó hó 9 án forgópisztollyal szájába löti. Sérülésével a helybeli kórházba szállították, hol meg azon éjjel meghalt.

— A villany. Mily egyiptomi sötétség lett egyszerre kedden este a Főtéren és a Mártonffy utcában. Persze azonnal a villanyvilágításunkat szidtuk szapultuk. Pedig most egyszer nem ők a hibások. Ugyanis a Sauer cég munkásai nem lévén vélik vezető tétvedésből, avagy okatlan maliciából az épület cölöp helyett a villany rudat döntötték el. Ez által a vezető drót elszakadt és a biztosíték egy helyütt el is romlott. Mért nincs hát vezető az ilyen munkáknál

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon ismerősöknek és jó lelkeknek, kik forrón szeretettel édes anyánk elhalálása alkalmával résztvevő szívvel, vigasztaló szavakkal, vagy a temetésre való megjelenésükkel nagy bánatunkat enyhíteni szívesek voltak, a legmélyebb hálánkat és köszönetünket fejezzük ki

Bakó család.

— **A körmezbányai polg. iskolai vizsgálat.** A körmezbányai polgári leányiskola vezetősége ellen felmerült súlyos vádak — melyről annak idején értesítettük olvasóinkat is, — megvizsgálását Malatán István vármegyei alispánja a helyszínen már megkezdte. A vizsgálat vezetésével a közigazgatási bizottság elnöke Finka Sándor görám-szentkereszti járási főszolgabíró bízta meg ki, azonban betegkedése folytán Karlsbadba volt kénytelen utazni s így a több hétre terjedő munkát, maga a vármegye alispánja fogja elvégezni.

Az újulított főherceg kisasszony a dinasztia I. hó 5-én egy taggal ismét gyarapodott Ugyanis Augustus főhercegnő egy új főhercegnő kisasszonynak adott életet. A főhercegnő állapotról főherceg főudvarmesterei hivatala, mint Kistapolcsányból jelentik a következő orvosijelentést tette közzé. Ocsászári éskirályi fensége Augustus főhercegnő egészsége teljesen kielégítő hőmérték 37.1 érvérés 64. Az újulított főhercegnő szintén jól van, Kistapolcsány. 1909. szept. 9. Dr. Kaiser.

Kistapolcsány lelkes közönsége imponáns fáklýmámenetet rendez Augustus főherceggasszony és az újulított főherceg kisasszony tiszteletére. A keresztelési szertartást a kistapolcsányi plébános, Martincsek János kanonok fogja végezni.

Megvadult lovak. Folyó hé 7-én kedden este felé Levatic Gusztáv helybeli ügyvéd lovai egy autombiltól megvadulva óriási zavart okoztak. A megbokrosodott lovak végig száguldva a Tekei utcán darabokra törték az egész kocsi. A Tekei utca végén egy másik utcába akartak be fordulni, midőn egy villany oszlopba megakadva megállottak. Az oszlop mellett járszökvét kis fiú a lovak közé került de hála a Gondviselésnek, az ijedségen kívül más bajuk nem történt. Csak az egyik fücskának volt látható egy kis karcolás.

Tűzoltóságunk szervezése ügyében folyó hó 5-én tartották meg a megbeszélő gyűlést a városháza nagy termében. A gyűlésen az érdeklődők tekintélyes számmal jelentek meg, hol is a gyűlés egybehívója, egyszerűen elnök Csekei Vilmos, az újjászervezés kezdeményezője ismertette az ügyet, mely szerint a legelőzervezőbb volna, hogyha a következő mintára állítanak föl a tűzoltó testületet; mégpedig: fizetéses, kötelező vagy önkéntes tagok tennék a létszámot. Miután ehhez még egy néhányan hozzá szölkent, egy szűkebb körű bizottságot alakítottak mintegy 15 taggal s a tüzetesebb utánjárást e bizottságra bízva, a gyűlés véget ért.

Kisiparosok gépségelye. Gyakran előfordul, hogy egyes iparosok az őket meglátogató gépgyár különösen külföldi cégek ügynökei révén gépeket vesznek hitelbe azon reményben, hogy azokat az állam tőlük utólagosan átveszi és nekik használatra átengedi. Erre való tekintettel a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti az érdekelteket, hogy a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ur az ily gépeket az egyes segélyért folyamodó iparosoktól át nem veszi, s így az iparosok csak maguknak okoznak kárt, ha

ügynökök unszolására ily irreális ügyleteket kötnek.

— **Hesszeni légy.** Miután a hesszeni légy kártétele ellen való védekezés ideje elérkezett, figyelmeztetjük az érdekelteket gazdaközönséget, hogy ahol az idén vagy múlt évben nagyobb ilyen kártétele volt, a kellő intézkedéseket a saját érdekében megtegye. A hesszeni légy elleni védekezés abban áll, hogy augusztus utolsó vagy szeptember első napjaiban minden táblában néhány bárdzányi őszi gabona vagy árpa vetendő csaiogató vetésül, mely célra a legsilányabb mag is használható. Az ily csaiogató vetések, rendes vetés, legkésőbb azonban a tél beállta előtt jól alástantandók, hogy egész hosszukban tökéletesen föld alá kerüljenek s így belőlük tavasszal légyrajok ki ne szárhassanak. Ajánlatos e csaiogató vetéseket erősen lehangozni.

— **Mikor evül el az adó?** Számos ház- vagy földtulajdonosnak okozott kelmetlen séget, hogy esetleges jogügyet tárgyává tett ingatlanaitan 30—40 év előtti időkből keletkezett kincstári tartozások voltak bekebelezve. E terhek töröltetése hosszas irkálás után s mindig az ingatlanulajdonos költségével jár, holott egy kis vigyázat mellett az ilyen terhektől könnyen és költség nélkül megszabadultak volna. Olyan adótörvényünk nincs, mely kimondaná, hogy a telekönnyvi bekebelezés a kincstári terhek elévülését kizárja. És éppen abban a téves hitben van a községi előjáró is, hogy behajtása nem szorgalmaztatott. Az így megterhelt ingatlan tulajdonosa tehát ha a behajtásnak öt éven át való nem szorgalmazását igazolni tudja, a rajta lévő terhektől megszabadul, mert azt a kir. adóhivatal vagy pénzügyigazgatóság hivatalból, költség nélkül törölteti. A bekebelezett adóterhek behajtása iránt pedig az előjáró rendszerint elhúzózik, azt vélvén, hogy biztosítja azokat a telekönnyvi feljegyzés örökre. A kinek tehát az elmondottak szerinti jelzalogos adóterhek volnának, könnyen keresztülvihetik azoknak törölését.

— **Fölmege a cukor ára,** mert a magyar, cseh, morva és német cukorrépa-termelés általában véve kedvezőtlennek mutatkozik s a belga cukortársaság erre való tekintettel nagy bevásárlásokkal gyarapította cukorkészletét. A kereslettel természetesen együtt jár az áremelkedés is.

— **Vizbefut.** Valkháza községben szept 3-án Csernák Andras odaváló, gazda Jerolin nevű 2 éves fiacskája befutott a vízbe. Szülei kender áztatták, s így a gyermekről ki a parton játszódozott nagyobb testvérel teljesen megelégedeztek. A holttestét megvizsgálta a járási orvos, a hatóság részéről pedig Gáldy szolgabíró. Az eljárást megindítottak hogy kit terhel a felelősség.

— **Lopás.** Veisz Ármán bars-németi lakos berukkolva katonának, házát magára hagyta. Ezt megtudva néhány valóságintéző oda való legény az elhagyott, gazdátlan ház magtárját feltörték és a benne lévő gabonát alaposan meglopták. A hatóság nyomozása még nem vezetett eredményre.

Anyakönyvi kivonat, 1909. aug. 3-tól szept 11-ig.

Születések. Blayer Rezső, Kaufman Gizella izr. leány, Rózi, Blöd Herman, Nánán Fáni izr., fiú, Móricz, Solya János, Fekete Erzsébet ref., Irén, Vaszarab Berta rkath. Mária Julianna, Fuchs Izidor Engel Janka izr., Nelli.

Házasság. Eisner Samu, Wilhelm Irén izr. **Haiázos.** Neumr Julianna rkath 6 hó Tüdőgyulladás, Özv. Czaudt Szeveránné. Turcsan Maria rk. 52 éves Genvyérűség Özv. Bakó Ferenczk Kovács Petronella rk,

89 éves Agykori végkimerülés Eisler Lázárné Kohn Sarolta izr. 47 éves Mellrák Dohány Jónás ref. 25 éves üngyikosság (Lőtt seb) Hanel Karoly rkath. 20 éves Hasihagymáz.

Vegyeszeti iparunk újabb sikerei. Örömmel értesülünk a Kabina szappangyár r. t. ama sikereiről, melyet legújabbán, kitünő minőségű vegyíztá Viaszszinszappan néven forgalomba hozott gyártmányának bevezetésével ért el. Kompetens tényezők egybehangzó nyilatkozata szerint e szappan hivata van az összes külföldi gyártmányok kiszorítására. A Kabina féle Viaszszinszappan a t. vásárló közönségnek és olvasóinknak b. figyelmébe ajánljuk.

Rézgálic-okozta mérgezésről. A berlini állatorvosi lapok egyik számában azt olvashatjuk, hogy Köhlingen környéken négy csikó rézgálic mérgezésbe esett, mert véletlenül csavazott búzából ettek. A mérgezés tünetei 24 óra múlva jelentkeztek erős láz kíséretében. Egyik csikó elhullott, míg a többi csikó édesest és magnesia nitr, porral gyógykezelésével, rövid idő alatt teljesen felgyógyult. Az elhullott csikót felboncolva megállapították, hogy azt a gyomor és belek erős gyulladása ölte meg.

1775/1909 tkvi szám.

Árverési hírlapmennyi kivonat.

A lévai kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Mészáros Sándor végrehajtonak Laczkó János és neje szül. Varga Eszter végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében benyújtott árverési kérvénye folytán a nevezett végrehajtonak javára 43 korona 66 fillér tőke ennek 1906 évi október hó 30 napjától járó 9% kamata 21 korona 20 fillér eddigi per és végrehajtási, az ezuttal 15 koronában megállapított árverés kérti valamint a még fellemlendő további költségeknek kielégítése ugy szintén az 1881 évi LX. t. c. 167. §. alapján ezennel csatlakozottanak kimondott végrehajtási zálogjoggal bíró hitelezők nevezetesen Paschksz Mór garamszentgyörgyi lakosnak 30 korona tőke s jár, Szunyog János zalabai lakosnak 100 korona tőke s jár és Ozsvad Károly garamszentgyörgyi lakosnak harmincz korona tőke s jár álló követeléseinek kielégítése végett az 1881 évi LX. t. c. 144. és a Vhn alapján a végrehajtási árverést a végrehajtást szenvedő Jacsó János és neje szül. Varga eszternek a lévai kir. járásbíró területén garamszentgyörgy község határában fekvő és a garamszentgyörgyi 1095 stjkvben A. I. I. 2 sor 73.75 hrszám alatt felvett ingatlanok és az ezen épült 70 ö. számú házukra 682 korona kiküldési árban az árverést elrendelte még pedig a Vhn 26 § alapján akként, hogy ezen határnapon az ingatlan 342 korona 66 fillérmel alacsonyabb áron nem lesz eladva.

Ezen nyilvános bírói árverés 1909 évi szeptember hó 24 napján délutáni 2 órakor garamszentgyörgy községében lesz megtartva.

Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlanok kiküldési árának 10%-át készpénzben vagy az 1881 évi LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi 3333 számú I. M. R. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881 évi LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, mely kötelezettség alól csak a

Vhn 21 §-ában megnevezettek vannak felmentve.

—Azon árverelő ki a kikiáltásiárnál magasabb ígéretet tett ha többet gémi senki sem akar, köteles nyomban ai kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyananyi százalékáig kiegecsizíteni, mert ha ezen kötelezettségének eleget nem tesz ígérete figyelmen kívül marad és a hálaléktalanul folytatandó árverésben többé részt nem vehet.

Kelt Léván a kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságnál 1909 évi július hó 21

Hoffmann
kir. albiró.

Szerkesztői üzenetek.

Máv. hivatalnok. Nem használhatjuk. Tessék valamelyik élczlapnak beküldeni. Kéziratát kivételesen eltettük alkalomadtán átveheti. E . . . a Buda. Nem egyáltalában nem illik egy leánynak úgy viselkednie, mint ön. A vidéken bizony ez nem a legjobb véleményyt szül. Az pedig, hogy egy fiatalembernek az utcán bemutatkozzék, nem helyes, amiért bizony nem a fiatal ur, hanem az ön mamácskája veszi majd számon. Nn. Kérjük a további, ezt ami most jött nem közölhetjük. Léval. Kérjük cikkét gondosabban átnézni és átjáviva vissza küldeni.

Özv. Tomasek Sándorné a budapesti zenakadémia volt tanítványa, zeneakadémia módszertana szerint zongora oktatásra elvállal kezdő és haladó növendékeket.

Léva 1909. szept. 31.

Koháry utca 4. szám.

Özv. Tomasek Sándorné.

Hirdetések julányos áron felvételnek a kiadóhivatalban.

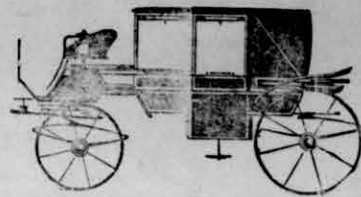
Schönstein Henrik, férfi- és női divatárak nagy választékban.

Két gimnáziumi tanuló teljes el-
látást kaphat Hartl Rezsónél
Léván.

Engel József és fia

csemege és fűszer üzletében, naponta friss felvágott, sonka és kolbasz áruk.

Kézimunkák és női kalapok izléses kivitelben Pintár Józsnál Léván.

Györgyi Lajos

szilgyártó nyerges és kocsifényező,
Léván, Szepessy-utca 5-ik
és Kálnai-utca 3-ik szám alatt.

Saját bogsnár műhely.

Ajánlja saját készítményü löszerszámokat, nyereg felszereléseket, utazó bőröndöket, és táska különlegességeket.

Koicsi mosó szivacs, szarvasbőr bőrtisztító és puhító szereket nagy választékban tart raktáron.

Uj valamint javított kocsikból állandó raktár! Használt kocsik becseréltetnek.

A szerkesztésért a lapkiadótulajdóss felelős.

Bérmaajándékok dús raktára:

Klein Sándor

óras és ékszerésznél

Léván.

Kiválóan alkalmasnak ajánlom a következő tárgyakat:

Leányok részére:

14 karatos arany gyűrű	2 ¹ / ₂ frttól feljebb.
14 " " kereszt	1 ¹ / ₂ " "
14 " " függő	1 ¹ / ₂ " "
14 " " mellű	4 " "
14 " " karperecz	8 " "
14 " " női óra	12 " "
14 " " nyakék	7 " "
Ezüst női óra	5 " "
Ezüst óra lánc	1 ¹ / ₂ " "
Ezüst nyakék	1 ¹ / ₂ " "
Aranyozott karperecz	4 " "
Ezüst olvasó	4 " "

Fiuk részére:

14 karatos arany férfi óra	25 frttól feljebb.
Ezüst óra	5 " "
Nickel-óra	3 " "
Ezüst lánc	1 ¹ / ₂ " "
14 karatos arany gyűrű	2 ¹ / ₂ " "
14 karatos arany lánc	15 " "
Nyakkendőfü	1 ¹ / ₂ " "
Ingombok	2 " "

Schulcz Ignác

papirkereskedése és könyvnyomdája.

Iskolai cikkek legnagyobb raktára

Rajztablák

14 ives k 1.

12 ives 1.60

Magyar gyártmányú

körzők 1.60 2 és

3. korona.

Iskolatáskák, könyvszíjak,
füzetek, rajztömbök.

Rajzsin, háromszög.

Magyar iron és radirgumi.

Minden vevő egy célszerű ajándékot kap!

Iskolakönyvek
tartósan bekötötnek.

Verebély Géza divatáruháza Nyitra.

Jóth Vilmos u. 4. (Szarvas szálló mellett)
Megérkeztek: az őszi ujdonságok, blúz, kosztüm, ruha és aljkelmékben, selymekben!

Asztalneműek, vásznak sifonok megbízható kivitelben, Cspike és kelme függönyök, ágy és asztalterítők, szőnyegek dús választékban, verseny árakban.

Férfi kalap nyakkendő és zsebkendő különlegesség; 1909–19010 iskola idény közeledtével szives figyelmébe ajánlom a t. c. szülők és gyámoknak, hogy minden szükséges fiú és leány fehérneműt a legszolidabb kivitelben, verseny kívüli árakban bocsájtok rendelkezésükre.

Különösen hangsúlyozni kívánom, hogy a nyitrai zárdai fotiszteleendő Főnöksége által előírt ruhákhoz szükséges kelmék, bélések és zsinok díszek a fenti intézet és a kelméket gyártó telepek, mint pedig cégek között létrejött szerződésből egyezmény alapján, kizárólagosan csak áruházamban szerezhetők be.

Szabott árak

5 % penztári engedménnyel,

Bérmálás alkalmára
rendkívül olcsó hatást
nyújtó mosó- és ruhaszövetek
kaphatók.

Grotte Vilmos
divatáruházában Léván.

„Kobrak“ cipők egyedüli raktára.

POLLAK ADOLF LÉVA.

Ajánlja rendkívüli jó minőségű
cipőit igen jutányos árakban.

Oriási választék üveg, porcelán,
lámpa és játék árúkbán.

Képekerek minden kivitelben.

Épület üvegezési vállalat!

Játék árú!

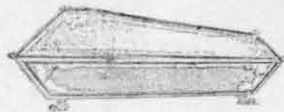
Kosár árú!

„Kobrak“ cipők egyedüli raktára.

WEISZ SIMON

NÓRINBERGI- ÉS ROVIDÁK NYAGKERESKEDÉSE

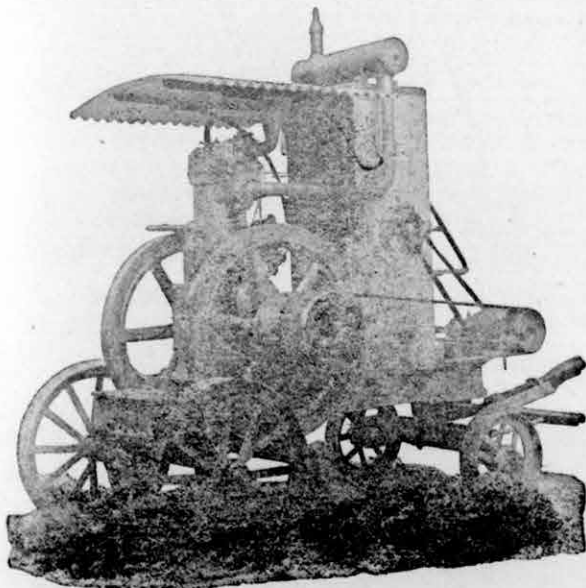
LÉVA, PETŐFI-UTCA.

Dús választéku raktárt tart
fa érc koporsókból
koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

Knapp Dávid Léva, mezőgazdasági- és
varrógépek raktára.

Van szerencsém nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy
mezőgazdasági gépek...
raktáraitam...
kibővíttem

tej- és vaj
gazdasági
gépekkel

és ezen gépekben a legelsőrendű

ALFA SEPARATOR R. T.
budapesti cég
képviselőtét bírom.

Raktáron állandóan láthatók.

Felhívom a tisztelt közönség figyelmét a közeledő cséplési idény alkalmával legjobb hazai gyártmányú

Hoffher és
Schrantz-féle

cséplőgépekre,

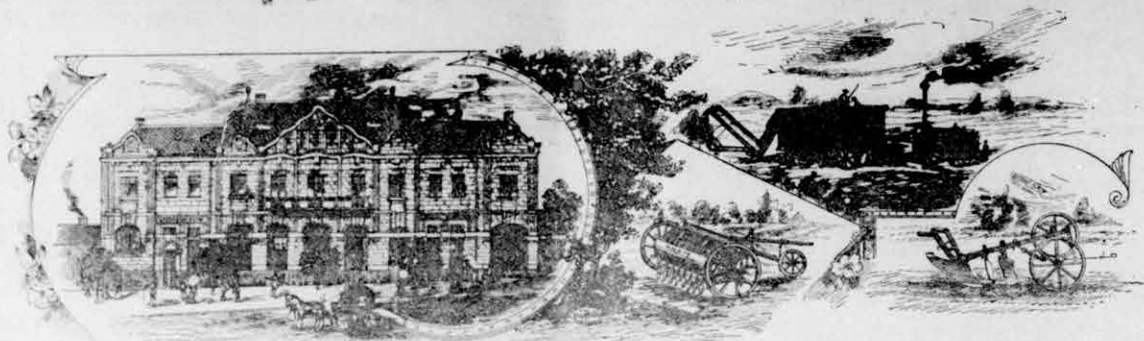
Ganz-féle

locomobilok

melyek raktáron
állandóan üzemből
láthatók.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál, Léván.

Hoffher és Behrntz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Me Cormick ***

gépeinek vezérképiselete.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
lathatók. ***

Műkölapos jégszekrények. ————— Világhírű lánczoskutak.

Községi és kerti fecskendők.

Használjunk

KABINA-féle

--- Viasz ---

színezappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb, egyszerű átdörzsölése ezzel, felér más szappannal való 3-szoros átdörzsöléssel.

Tisztaságért szavatosság!

STEINER JÓZSEF

kárpitos-, díszítő és butorkereskedése

LÉVÁN, Petőfi-utca 13. szám.

Kárpitos munkák gyors és pontos kivitele.

Modern lakberendezések.

Ne mulassza el megízlelni a természetes alkálikus sulfatos

„Gyógyi forrás“

legjobb savanyú gyógy- és borvizet.

Dr. Lengyel Béla egyet. tanár és az elemzés szerint ezen gyógyvíz kémiai alkotásánál és a feloldott sók, továbbá a nagy mennyiségű szabad szénsav tartalmánál fogva, a nagym. magy. kir. Belügyminiszter 53931. szám alatt kelt magas rendeletével, az értékes gyógyvizek közt foglal helyet - - - - - Jónak bizonyult az emésztési zavarok, gyomorsaványuság, gyomorhurut, gyomorégés, aranyeresbántalmak, alhasipozsga, sárgaság, elhízottság, vese- és hólyaghurut eseteinek gyógykezelésénél.

Páratlan borviz.

Kapható Léván, Weisz Ignác fűszerkereskedésében Petőfi-u. palackkonként 8 fillér árban, palackcsere ellenében.

Május hó 15-én nyílt meg Gyógyon, Hont-megye állomás Egeg-Szalatnya a természetes szénsavas és kénes szabad fürdő, mely rheumás, idült gyulladások, szív- és idegbajosoknál ajánlható. - -

STEINER SÁNDOR

órás és ékszerész

LÉVÁN, Kossuth Lajos-tér.

Mindennemű óra és ékszer javítások jótállás mellett elfogadtatnak

Bérmálásra

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy bérmáláshoz alkalmas ajándéktárgyak úgymint: arany, ezüst és nickel órák, továbbá arany és ezüst láncok, függők, gyűrűk nyak-, láncok, függelékek, amulettek és mindennemű ékszerek a legnagyobb választékban mélyen leszállított árban kaphatók.

Ajándéktárgyak már I. koronától kezdve

Steiner Sándor

órás- és ékszerésznél, L é v á n.

KOHN NATHAN

ZSARNÓCZA.

Modern lakberendezések

— készítője. —

Megbízható bevásárlási forrás.

Levélbeni megkeresésre mintákkal személyesen teszem tiszteletemet.